

Spółkowe komplikacje

Aport jest zawsze w dyspozycji zarządu spółki

PRAWO HANDLOWE | Wniesienie przez wspólnika wkładu niepieniężnego do spółki kapitałowej stanowi formę pokrycia przez niego kapitału zakładowego.

Sąd Najwyższy przyjął, że przedmiotem aportu może być wszystko, co – nie będąc pieniądzem – przedstawia jakąkolwiek wartość ekonomiczną, w tym rzeczy i prawa majątkowe. W **uchwale z 20 maja 1992 r. (III CZP 52/92, OSNCp 1992, nr 6, poz. 106) SN** uznał za przedmiot wkładu niepieniężnego prawa bezwzględne i względne, o ile są zbywalne i mogą zajmować w bilansie spółki pozycję aktywów.

Co to może być

Zdolność aportową ma m.in. użytkownik wieczyste, prawo najemcy przysługujące do lokalu użytkowego, weksel własny z awalem indosowanym in blanco, a także wierzytelności przysługujące wspólnikowi wobec spółki. Osobnym tematem, o istotnych konotacjach podatkowych, jest zdolność aportowa przedsiębiorstwa, która została przesądzona pozytywnie, o ile spełnione są przesłanki funkcjonalne tej zorganizowanej grupy składników majątkowych tworzących przedsiębiorstwo.

Abstrahując od zdolności aportowej, warto zwrócić uwagę na celowość wniesienia do konkretnej spółki określonych składników majątkowych, w szczególności nieruchomości lub własnie zorganizowanej części przedsiębiorstwa. To wspólnicy decydują o utworzeniu spółki lub o podwyższeniu kapitału i sposobie jego pokrycia (art. 257 k.s.h.). Jednak w wyniku wniesienia wkładu niepieniężnego staje się on własnością spółki i przechodzi w dyspozycję jej zarządu. Warto zatem zastanowić się nad przydatnością i sensem gospodarczym wniesienia wkładu niepieniężnego do spółki oraz rolą zarządu spółki w procesie przejmowania składników majątkowych w jej imieniu. Na ile składniki

uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego i pokryciu go aportem, dochodzi do przeniesienia określonych składników na rzecz spółki.

Skutki podatkowe

Z punktu widzenia podatku od towarów i usług jest to dostawa towarów. W samej ustawie brak jest wprawdzie przepisów stricte regulujących wniesienie wkładu niepieniężnego do spółki. W związku z tym należy stosować ogólne uregulowania. Czynność będzie podlegać opodatkowaniu podatkiem VAT, jeżeli wnoszącym aport będzie podatnik VAT, a przedmiotem aportu będzie dostawa towaru lub świadczenie usług. Sposób opodatkowania aportu uzależniony jest od rodzaju przedmiotu stanowiącego wkład niepieniężny. Za podstawę opodatkowania, zgodnie z art. 29a ustawy o VAT, należy przyjąć wartość nominalną udziałów objętych w zamian za aport (m.in. **NSA w wyroku z 14 sierpnia 2012 r. – I FSK 1405/11**).

Przydatność gospodarcza

Chociażby ze względu na skutki podatkowe zarząd spółki, działający w jej imieniu, powinien wypowiedzieć się co do przydatności wkładu niepieniężnego dla prowadzenia działalności gospodarczej. Przykładem powiązania składnika majątkowego wnoszonego do spółki z określoną jej działalnością może być ostatnio popularne tworzenie spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego. Wyposażenie tych spółek w mienie użyteczności publicznej, takie jak wodociągi, instalacje środowiskowe, budynki, wiąże się bezpośrednio z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców gminy przez spółki zależne. Wnoszenie elemen-

♦ ZDANIEM EKSPERTA

Tomasz Srokosz

radca prawny,
partner w Kancelarii
KSP Legal & Tax Advice
w Katowicach

Rola zarządu w procesie przejmowania wkładów pieniężnych jest niedookreślona w kodeksie spółek handlowych. Z jednej strony zarząd wraz ze wspólnikiem odpowiada za wady aportu, z drugiej strony nie ma instrumentów prawnych do kwestionowania zasadności wniesienia go do spółki. Natomiast co do odpowiedzialności za wady wkładów niepieniężnych, to obejmują zarówno wspólników wnoszących znacznie zawyżone wkłady oraz członków zarządu, którzy wiedząc o tym, zgłosili spółkę do rejestru. Odpowiedzialność wspólników i członków zarządu jest solidarna. Ogranicza się jednak do wyrównania różnicy między wartością zbywczą a wartością przyjętą w umowie spółki. Przepis art. 175 k.s.h. wprowadza odpowiedzialność za brakującą wartość aportu. Należy go odróżnić od przepisu art. 292 k.s.h., regulującego odpowiedzialność odszkodowawczą. Nie musi powstać szkoda, nie trzeba wykazywać związku przyczynowego między szkodą a działaniem, które spowodowało zawyżenie. Bez znaczenia jest też wina lub brak winy osób odpowiedzialnych. ■

nik, wyzbywając się określonego składnika majątkowego, wraz z nim przenosi na tę spółkę, określone czynności związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zatem konieczne jest, aby składnik majątkowy wnoszony do spółki był tej spółce przydatny i był wyceniany w taki sposób, aby z jednej strony mógł pokryć kapitał zakładowy i zaspokoić wierzycieli w przypadku upadłości spółki, jednak z drugiej strony, aby w okresie prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę mógł jej służyć, w szczególności poprzez możliwość wykorzystania tych składników majątkowych do działalności gospodarczej.

—Tomasz Srokosz

To wspólnicy decydują o utworzeniu spółki lub podwyższeniu kapitału zakładowego i sposobie jego pokrycia

majątkowe tworzące określony wkład niepieniężny są użyteczne dla spółki, powinien decydować zarząd, ale w relacjach ze wspólnikami ma ograniczoną możliwość kwestionowania samej uchwały. Jednak, niezależnie od

tów infrastruktury komunalnej ma na celu przeniesienie wraz z określonym zadaniem tych składników, które służą do jego realizacji. Podobnie powinno być w przypadku relacji pomiędzy wspólnikami spółki prywatnej, gdzie wspól-